MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VEDY, VÝSKUMU A ŠPORTU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ŠTÁTNY INŠTITÚT ODBORNÉHO VZDELÁVANIA

VZOROVÝ UČEBNÝ PLÁN A VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY

pre

študijný odbor

3759 K komerčný pracovník v doprave

Názov:	**Vzorový učebný plán a vzorové učebné osnovy pre študijný odbor 3759 K komerčný pracovník v doprave**
Vydalo:	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky
Spolupracujúca stavovská organizácia:	Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR
Riešitelia:	Ing. Zita Šumichrastová Štátny inštitút odborného vzdelávania
	Ing. Viera Bulková Dopravná akadémia, Trenčín
	Ing. Víťazoslava Chorvátová Dopravná akadémia, Trenčín
	Ing. Renáta Jánošíková Dopravná akadémia, Trenčín
	PhDr. Jarmila Matejčíková Stredná odborná škola dopravná, Martin - Priekopa
	Ing. Iveta Cerjanová Stredná odborná škola dopravná, Martin - Priekopa
	Mgr. Jozef Petrovič Stredná odborná škola dopravná, Martin - Priekopa
	Ing. Miriam Popovičová Stredná odborná škola informačných technológií, Banská Bystrica

© Štátny inštitút odborného vzdelávania

Obsah

1. VZOROVÝ UČEBNÝ PLÁN 4

1.1 Poznámky k vzorovému učebnému plánu pre 4-ročný študijný odbor 3759 K omerčný pracovník v doprave 4

1.2 Prehľad využitia týždňov 5

2. VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY ODBORNÝCH PREDMETOV 6

2.1 VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU EKONOMIKA..... 6

2.2 VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU ÚČTOVNÍCTVO 10

2.3 VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU ADMINISTRATÍVA A KOREŠPONDENCIA 12

2.4 VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU APLIKOVANÁ INFORMATIKA 14

2.5 VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU DOPRAVNÁ GEOGRAFIA 16

2.6 VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU DOPRAVNÁ A PREPRAVNÁ PREVÁDZKA 19

2.7 VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU OSOBNÁ PREPRAVA V ŽELEZNIČNEJ DOPRAVE 22

2.8 VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU NÁKLADNÁ PREPRAVA V ŽELEZNIČNEJ DOPRAVE 25

2.9 VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU ŽELEZNIČNÁ PREVÁDZKA .. 29

2.10 VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU ODBORNÝ VÝCVIK 31

1. VZOROVÝ UČEBNÝ PLÁN

Kód a názov študijného odboru	3759 K komerčný pracovník v doprave				
Forma štúdia	denná				
Vyučovací jazyk	slovenský				
Kategórie a názvy vyučovacích predmetov	Týždenný počet vyučovacích hodín				
	1.	2.	3.	4.	Spolu
TEORETICKÉ VYUČOVANIE	**17**	**17**	**17**	**17,5**	**68,5**
Všeobecno-vzdelávacie predmety	**11**	**11**	**10**	**9**	**41**
slovenský jazyk a literatúra e)	3	3	3	3	**12**
cudzí jazyk d), f)	3	3	3	3	**12**
etická výchova/náboženská výchova g)	1	1			**2**
občianska náuka h)		1			**1**
dejepis			1		**1**
fyzika	0,5	0,5	0,5	0,5	**2**
matematika	1,5	1,5	1,5	1,5	**6**
informatika i)	1				**1**
telesná a športová výchova d)	1	1	1	1	**4**
Odborné predmety	**6**	**6**	**7**	**8,5**	**27,5**
ekonomika i), k), l)		2	1	1	**4**
účtovníctvo i), k), l)				1,5	**1,5**
administratíva a korešpondencia i), k), l)	1	1	0,5		**2,5**
aplikovaná informatika i), k), l)		1	0,5		**1,5**
dopravná geografia	2				**2**
dopravná a prepravná prevádzka	3	2			**5**
osobná preprava v železničnej doprave i), k), l)			2	3	**5**
nákladná preprava v železničnej preprave i), k), l)			2	3	**5**
železničná prevádzka			1		**1**
PRAKTICKÉ VYUČOVANIE	**15**	**17,5**	**17,5**	**17,5**	**67,5**
odborný výcvik	15	17,5	17,5	17,5	**67,5**
Spolu	**32**	**34,5**	**34,5**	**35**	**136**

1.1 Poznámky k vzorovému učebnému plánu pre 4-ročný študijný odbor 3759 K komerčný pracovník v doprave

a) Riaditeľ školy môže na základe odporúčania predmetovej komisie vykonať vo vzorovom učebnom pláne úpravy až do 10% z celkového počtu týždenných vyučovacích hodín. Pri týchto úpravách nie je možné zrušiť žiadny vyučovací predmet, alebo do skupiny predmetov zaradiť nový predmet. Minimálny počet vyučovacích hodín slovenského jazyka a literatúry (3 vyučovacie hodiny týždenne v každom ročníku) a cudzieho jazyka (3 vyučovacie hodiny týždenne v každom ročníku) musí zostať zachovaný. Minimálny percentuálny podiel vyučovacích hodín odborného teoretického praktického vyučovania z celkového počtu vyučovacích hodín musí ostať zachovaný.

b) V jednotlivých vyučovacích predmetoch má vyučujúci možnosť upraviť obsah učiva až do výšky 30% v každom ročníku zaradením nových poznatkov, vyplývajúcich z aktuálneho rozvoja vedy a techniky a z potreby prispôsobiť učivo aktuálnym potrebám odboru, trhu práce, alebo regiónu . Zmeny v obsahu učiva všeobecnovzdelávacích predmetov navrhuje príslušná predmetová komisia. Zmeny v obsahu učiva odborných predmetov navrhuje príslušná predmetová komisia na základe požiadaviek zamestnávateľa.

c) Riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vyučovania možno spájať do viachodinových celkov

d) Trieda sa delí na každej hodine na skupiny pri minimálnom počte 24 žiakov.

e) Trieda sa na dvoch hodinách v týždni za celé štúdium delí na skupiny pri minimálnom počte 24 žiakov.

f) Vyučuje sa jeden z cudzích jazykov: jazyk anglický, nemecký, francúzsky, ruský, španielsky, taliansky.

g) Vyučuje sa predmet etická výchova, alebo náboženská výchova podľa záujmu žiakov. Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov.

h) Žiakom so sluchovým postihnutím, ktorí vykonajú maturitnú skúšku z občianskej náuky (§ 17a vyhlášky MŠ SR č.318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách, v znení neskorších predpisov) môže upraviť riaditeľ školy, na základe odporúčania predmetovej komisie, hodinovú dotáciu predmetu občianska náuka z dotácie vyučovacích hodín určených cudziemu jazyku.

i) Trieda sa delí na skupiny, maximálny počet žiakov v skupine je 15.

j) Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa v 1. ročníku štúdia (so zameraním na zimné športy) a v 2. ročníku štúdia (so zameraním na letné športy). Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a v 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz.

k) Trieda sa delí na skupiny ak je možnosť zriadiť skupinu najmenej 8 žiakov.

l) Ak sa vyučovacia hodina poskytuje formou praktických cvičení, trieda sa delí na skupiny s minimálnym počtom 8 žiakov v skupine.

1.2 Prehľad využitia týždňov

Činnosť	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	33	30
Maturitná skúška	x	x	x	2
Časová rezerva (účelové kurzy, opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie a i.)	7	7	7	5
Spolu týždňov	**40**	**40**	**40**	**37**

2. VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY ODBORNÝCH PREDMETOV

2.1 VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU EKONOMIKA

Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Odborný predmet ekonomika vytvára základ ekonomického myslenia a rozvíja intelektuálne schopnosti žiakov.
Učivo vyučovacieho predmetu poskytuje žiakom základné poznatky z ekonomiky všeobecne ako aj odborné vedomosti z ekonomiky podniku. Učivo zohľadňuje aj požiadavky podnikateľskej sféry, príslušného regiónu, trendy vývoja v danom odbore a aktualizáciu právnych predpisov.
Jeho výučba je orientovaná do 2., 3. a 4. ročníka štúdia. Skladá sa z týchto profilových tematických častí: základné ekonomické pojmy, trh a trhový mechanizmu, národné hospodárstvo, podnik a a právne formy podnikania, vecná stránka činnosti podniku, ekonomická stránka činnosti podniku, výrobná činnosť podniku, personálna činnosť podniku, riadiaca činnosť podniku, odbytová činnosť podniku, tuzemský platobný styk, banková sústava a poisťovne, daňová sústava.
Odborný predmet je medzipredmetovo previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi: účtovníctvo, aplikovaná informatika, administratíva a korešpondencia a odborný výcvik.
Učivo obohatí žiaka vedomostne a zároveň ho pripraví pre život a prácu v spoločnosti. Získané poznatky dokáže žiak spojiť s potrebami spoločnosti. Metódy, formy a prostriedky vyučovania ekonomiky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť, tvorivosť a logické myslenie.
Pri vyučovaní sa bude využívať frontálna výučba, skupinová práca žiakov a individuálna práca žiakov. Pre lepšie prepojenie teórie s praxou sa budú žiaci zúčastňovať odborných exkurzií, workshopov, prednášok a pod.
Výučba sa uskutoční v bežnej triede a v odbornej učebni.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Na základe školského zákona § 9 ods.5 Učebné osnovy vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah jednotlivých vyučovacích predmetov.

Ciele predmetu:

- určiť význam ekonomiky,
- definovať základné ekonomické pojmy,
- vysvetliť trh a trhový mechanizmus,
- uplatniť základné vedomosti o podnikaní, podnikových činnostiach, financovaní podniku, finančnom trhu, národnom hospodárstve,
- vysvetliť makroekonomické ukazovatele,
- popísať podmienky vzniku živnosti a obchodných spoločností,
- analyzovať náklady, výnosy, hospodársky výsledok,
- popísať výber a hodnotenie pracovníkov,
- vysvetliť význam pracovno-právnych vzťahov,
- určiť podstatu a význam manažmentu,
- rozlíšiť manažérske funkcie,
- popísať podstatu odbytu,
- charakterizovať marketingový mix,
- vysvetliť jednotlivé druhy platobného styku,
- popísať aktívne a pasívne operácie bánk,
- rozlíšiť úlohy a funkcie poisťovníctva,
- klasifikovať druhy poistenia,
- rozlíšiť dane a daňové náležitosti,
- používať odbornú terminológiu,
- používať ekonomické myslenie,
- aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti v praxi.

Kľúčové kompetencie

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby
- definovať svoje ciele a prognózy
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje
- overovať a interpretovať získané údaje

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejaviť empatiu a sebareflexiu
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negativitu
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým

Obsah vzdelávania – rozpis učiva

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných vyučovacích hodín	Počet vyučovacích hodín za ročník
Ekonomika	**druhý**	**2**	**66**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Základné ekonomické pojmy	**10**
1.1 Ekonómia, ekonomika	1
1.2 Potreby a ich uspokojovanie	2
1.3 Zdroje uspokojovania potrieb	2
1.4 Deľba práca	1
1.5 Obeh tovaru a peňazí	2
1.6 Praktické cvičenia	2
2. Trh a trhový mechanizmus	**9**
2.1 Trh	2
2.2 Základné ekonomické otázky	1
2.3 Trhové subjekty	1
2.4 Trhový mechanizmus	1
2.5 Konkurencia	2
2.6 Praktické cvičenia	2

3. Národné hospodárstvo	**8**
3.1 Charakteristika národného hospodárstva	2
3.2 Reprodukčný proces	2
3.3 Nezamestnanosť	2
3.4 Inflácia	2
4. Podnik a právne formy podnikania	**16**
4.1 Podnik, podnikanie	3
4.2 Základné formy podnikania v SR	6
4.3 Štátny podnik	1
4.4 Praktické cvičenia	6
5. Vecná stránka činnosti podniku	**10**
5.1 Majetok podniku a jeho členenie	1
5.2 Dlhodobý majetok	2
5.3 Krátkodobý majetok	1
5.4 Praktické cvičenia	6
6. Ekonomická stránka činnosti podniku	**9**
6.1 Ciele podniku	1
6.2 Náklady	1
6.3 Výnosy	1
6.4 Výsledok hospodárenia podniku	1
6.5 Financovanie podniku	2
6.6 Praktické cvičenia	3
7. Výrobná činnosť podniku	**4**
7.1 Výrobný proces, členenie výroby	1
7.2 Zákonitosti výrobného procesu	1
7.3 Výrobok a jeho tvorba	1
7.4 Výrobný program	1

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných vyučovacích hodín	Počet vyučovacích hodín za ročník
Ekonomika	**tretí**	**1**	**33**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích

	hodín
1. Personálna činnosť podniku	**12**
1.1 Personálne plánovanie	1
1.2 Získavanie a výber pracovníkov	2
1.3 Pracovnoprávne vzťahy	2
1.4 Formy miezd	2
1.5 Sociálna starostlivosť o pracovníkov	1
1.6 Praktické cvičenia	4
2. Riadiaca činnosť podniku	**8**
2.1 Manažment	1
2.2 Manažérske funkcie	3
2.3 Profil manažéra	2
2.4 Praktické cvičenia	2
3. Odbytová činnosť podniku	**13**
3.1 Podstata odbytu a jeho organizácia	2
3.2 Odbytové funkcie podniku	1
3.3 Podstata marketingu	2
3.4 Marketingová stratégia	2
3.5 Marketingový mix	3
3.6 Praktické cvičenia	3

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných vyučovacích hodín	Počet vyučovacích hodín za ročník
Ekonomika	**štvrtý**	**1**	**30**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Tuzemský platobný styk	**8**
1.1 Podstata a členenie platobného styku	2
1.2 Praktické cvičenia	6
2. Banková sústava a poisťovne	**12**
2.1 Banková sústava	2

2.2 Aktívne a pasívne operácie obchodných bánk	3
2.3 Poisťovníctvo	3
2.4 Praktické cvičenia	4
3. Daňová sústava	**10**
3.1 Štátny rozpočet	1
3.2 Daňová sústava	3
3.3 Praktické cvičenia	6

2.2 VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU ÚČTOVNÍCTVO

Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Odborný predmet účtovníctvo dopĺňa základ ekonomického vzdelávania a rozvíja intelektuálne schopnosti žiakov v oblasti ekonomického a podnikateľského myslenia.. Učivo vyučovacieho predmetu sa aktualizuje v súlade s platnými predpismi (zákon o účtovníctve, daňové zákony, opatrenia Ministerstva financií SR ohľadom rámcových účtových osnov a postupov účtovania, účtovných závierok a ďalšie právne normy). Absolvovaním tohto predmetu si žiaci osvoja základné teoretické a praktické poznatky, pojmy a vzťahy zo základov podvojného účtovníctva, ktoré pomôžu absolventom lepšie sa orientovať v trhovej ekonomike. Zvlášť v dopravných odvetviach je nevyhnutné pestovať u žiakov nový štýl ekonomického trhovo orientovaného myslenia.
Jeho výučba je orientovaná do 4. ročníka štúdia. Skladá sa s týchto profilových tematických častí: základné pojmy, majetok a zdroje jeho krytia, základy podvojného účtovníctva, základné účtovanie podľa účtovných tried. Odborný predmet je medzipredmetovo previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi: ekonomika, administratíva a korešpondencia, aplikovaná informatika a odborný výcvik.
Metódy, formy a prostriedky vyučovania účtovníctva majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť, iniciatívu a logické myslenie. Pri vyučovaní sa bude využívať frontálna výučba a individuálna práca žiakov. Pre lepšie prepojenie teórie s praxou sa budú žiaci zúčastňovať odborných prednášok.
Výučba sa uskutoční v bežnej triede a v odbornej učebni.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Na základe školského zákona § 9 ods.5 Učebné osnovy vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah jednotlivých vyučovacích predmetov.

Ciele vyučovacieho predmetu:

- definovať základné pojmy z účtovníctva,
- vysvetliť význam právnej úpravy účtovníctva,
- popísať význam vedenia účtovníctva,
- popísať podstatu, funkcie, náležitosti a spracovanie účtovných dokladov,
- vysvetliť spôsob účtovania na finančných účtoch,
- rozlíšiť spôsob účtovania o pohľadávkach a záväzkoch,
- popísať evidenciu, oceňovanie, nákup a spotrebu zásob,
- vysvetliť spôsoby obstarania, oceňovania, dlhodobého majetku,
- popísať spôsob účtovania nákladov a výnosov,
- určiť výšku výsledku hospodárenia podniku,
- riešiť jednoduché účtovné prípady podľa účtových tried,
- používať odbornú terminológiu,
- aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti pri riešení jednoduchých príkladov z podvojného účtovníctva.

Kľúčové kompetencie

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností
- zdôvodniť svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov
- overovať a interpretovať získané údaje

Obsah vzdelávania – rozpis učiva

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných vyučovacích hodín	Počet vyučovacích hodín za ročník
Účtovníctvo	**štvrtý**	**1,5**	**45**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Základné pojmy	**2**
1.1 Účtovníctvo a jeho právna úprava	1
1.2 Význam a úlohy účtovníctva	1
2. Majetok a zdroje jeho krytia	**3**
2.1 Formy a zloženie majetku	1
2.2 Zdroje krytia majetku	1
2.3 Inventúra a inventarizácia	1
3. Základy podvojného účtovníctva	**20**
3.1 Súvaha	1
3.2 Typické zmeny súvahových účtov	1
3.3 Účtovanie na súvahových účtoch	1
3.4 Účtovanie na výsledkových účtoch	1
3.5 Účtovanie výsledku hospodárenia	1
3.6 Dokumentácia účtovných prípadov	2
3.7 Účtovné zápisy	1
3.8 Hlavná kniha	1
3.9 Syntetická a analytická evidencia	1
3.10 Opravy chybných účtovných zápisov	1
3.11 Praktické cvičenia	9
4. Základné účtovanie podľa účtových tried	**20**
4.1 Rámcová účtová osnova a účtový rozvrh	1
4.2 Účtovanie na finančných účtoch	2
4.3 Účtovanie o pohľadávkach a záväzkoch	1
4.4 Účtovanie o zásobách	1
4.5 Účtovanie o dlhodobom majetku	2
4.6 Náklady a výnosy	1
4.7 Zisťovanie výsledku hospodárenia	1

4.8 Praktické cvičenia	11

2.3 VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU ADMINISTRATÍVA A KOREŠPONDENCIA

Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Odborný predmet administratíva a korešpondencia umožňuje žiakom naučiť sa ovládať klávesnicu písacieho stroja a počítača desaťprstovou hmatovou metódou a tým efektívne pracovať so spracovávaným textom v oblasti hospodárskej korešpondencie s dodržiavaním platnej normy pri písaní a formálnej úprave textu

Učivo vyučovacieho predmetu poskytuje žiakom nielen vedomosti, ale aj praktické zručnosti na racionálne vykonávanie administratívnych činností.

Jeho výučba je orientovaná do 1., 2. a 3. ročníka štúdia. Skladá sa z týchto profilových tematických častí: rozdelenie a časti písacích strojov – údržba, nácvik kombinácie stredného radu so susednými radami, veľké písmená, nácvik písmen na číselnom rade, nácvik číslic, značiek a číselných údajov, normalizovaná úprava písomností, písomnosti z oblasti nákupu a predaja, prevzatie tovaru kupujúcim, nepravidelnosti pri plnení kúpnej zmluvy, organizácia písomného styku, vnútropodnikové písomnosti, osobné listy, zamestnanecké písomnosti, jednoduché právne písomnosti.

Odborný predmet je medzipredmetovo previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi: ekonomika, aplikovaná informatika, účtovníctvo a odborný výcvik.

Metódy, formy a prostriedky vyučovania predmetu administratíva a korešpondencia majú stimulovať rozvoj psychomotorických zručností a štylistických schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a tvorivosť. Pri vyučovaní sa bude využívať frontálna a individuálna práca žiakov.

Výučba sa uskutoční v bežnej triede a v odbornej učebni.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Na základe školského zákona § 9 ods.5 Učebné osnovy vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah jednotlivých vyučovacích predmetov.

Ciele vyučovacieho predmetu:

- ovládať desaťprstovú hmatovú metódu a rozličné techniky spracovania textov,
- dodržiavať platné normy pri písaní a formálnej úprave textu,
- vypracovávať vecne, gramaticky, štylisticky a formálne správne hospodárske písomnosti,
- vyhotovovať tabuľky,
- aplikovať získané vedomosti a zručnosti v praxi.

Kľúčové kompetencie

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje
- overovať a interpretovať získané údaje

Obsah vzdelávania – rozpis učiva

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných vyučovacích hodín	Počet vyučovacích hodín za ročník
Administratíva a korešpondencia	**prvý**	**1**	**33**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Rozdelenie a časti písacích strojov - údržba	**1**
1.1 Rozdelenie a časti písacích strojov - údržba	1
2. Nácvik kombinácie stredného radu so susednými radami, veľké písmená	**19**
2.1 Nácvik slov na strednom, hornom a dolnom rade	10
2.2 Nácvik veľkých písmen	4
2.3 Precvičovanie a upevňovanie hmatovej istoty na prebraných písmenách	5
3. Nácvik písmen na číselnom rade	**8**
3.1 Nácvik písmen ľ, š, č, ť, ž, ý, á, í, é	6
3.2 Precvičovanie a upevňovanie hmatovej istoty na prebraných písmenách	2
4. Nácvik číslic, značiek a číselných údajov	**5**
4.1 Arabské číslice, matematické značky, písanie dátumu a časových údajov	5

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných vyučovacích hodín	Počet vyučovacích hodín za ročník
Administratíva a korešpondencia	**druhý**	**1**	**33**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Normalizovaná úprava písomností	**10**
1.1 Formáty papiera a obálok	1
1.2 Štruktúra úradného a obchodného listu	3
1.3 Odpis podnikového listu bez oslovenia a s oslovením	4
1.4 Úprava dlhších listov, zložitejších listov	2
2. Písomnosti z oblasti nákupu a predaja	**6**
2.1 Dopyt	2
2.2 Ponuka	2
2.3 Objednávka	2
3. Prevzatie tovaru kupujúcim	**3**
3.1 Prevzatie tovaru kupujúcim	3
4. Nepravidelnosti pri plnení kúpnej zmluvy	**6**

4.1 Reklamácia	2
4.2 Urgencia	2
4.3 Upomienka	2
5. Organizácia písomného styku	**1**
5.1 Organizácia písomného styku	1
6. Vnútropodnikové písomnosti	**7**
6.1 Komunikačné písomnosti	3
6.2 Dokumentačné písomnosti	3
6.3 Evidenčné písomnosti	1

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných vyučovacích hodín	Počet vyučovacích hodín za ročník
Administratíva a korešpondencia	**tretí**	**0,5**	**16,5**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Osobné listy	**6**
1.1 Blahoprajný, odporúčajúci, ospravedlňujúci, pozývajúci list	6
2. Zamestnanecké písomnosti	**7**
2.1 Písomnosti pri prijímaní do pracovného pomeru	3
2.2 Písomnosti v priebehu pracovného pomeru	1
2.3 Písomnosti pri ukončení pracovného pomeru	3
3. Jednoduché právne písomnosti	**3,5**
3.1 Potvrdenie, splnomocnenie, dlžobný úpis	3,5

2.4 VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU APLIKOVANÁ INFORMATIKA

Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Odborný predmet aplikovaná informatika poskytne žiakom rozvíjať zručnosti v oblasti výpočtovej techniky. Učivo umožní žiakom rozvíjať znalosti pri spracovávaní textových a číselných informácií v železničnej doprave, pracovať v sieti, využívať Internet, e-mailovú poštu a integrovaný informačný systém v železničnej doprave.
Jeho výučba je orientovaná do 2. a 3. ročníka štúdia. Skladá sa z týchto profilových tematických častí: spracovanie informácií v doprave, prepojenie objektov kancelárskeho softvéru s využitím v doprave, komunikácia prostredníctvom IKT, vedenie jednoduchého účtovníctva na PC, využitie aplikačného softvéru pri tvorbe podnikateľského zámeru.
Odborný predmet je medzipredmetovo previazaný s odbornými predmetmi ekonomika, účtovníctvo,

administratíva a korešpondencia, dopravná geografia, dopravná a prepravná prevádzka, osobná preprava v železničnej doprave, nákladná preprava v železničnej doprave a odborný výcvik.
Metódy, formy a prostriedky vyučovania aplikovanej informatiky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a logické myslenie. Pri vyučovaní sa bude využívať frontálna výučba, skupinová práca žiakov a individuálna práca žiakov.
Výučba sa uskutoční v bežnej triede a v odbornej učebni.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Na základe školského zákona § 9 ods.5 Učebné osnovy vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah jednotlivých vyučovacích predmetov.

Ciele predmetu:

- definovať odborné pojmy z oblasti informačných technológií,
- osvojiť si praktické vedomosti z kancelárskych aplikácií,
- používať bežné aplikačné programy ako aj špecifické programové vybavenie,
- prakticky využívať počítače v oblasti moderných informačných technológií,
- rešpektovať právne a etické zásady používania informačných technológií a produktov,
- dodržiavať platné normy pri písaní a formálnej úprave textu,
- spracovať účtovné doklady v účtovníckom softvéri,
- aplikovať získané vedomosti a zručnosti v praxi.

Kľúčové kompetencie

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby
- definovať svoje ciele a prognózy
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov
- kriticky hodnotiť získané informácie
- overovať a interpretovať získané údaje
- pracovať s elektronickou poštou
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- stanoviť priority cieľov
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi

Obsah vzdelávania – rozpis učiva

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných vyučovacích hodín	Počet vyučovacích hodín za ročník
Aplikovaná informatika	**druhý**	**1**	**33**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích hodín

1. Spracovanie informácií v doprave	**4**
1.1 Spracovanie textových informácií	2
1.2 Spracovanie číselných informácií	2
2. Prepojenie objektov kancelárskeho softvéru s využitím v doprave	**10**
2.1 Prepojenie objektov	5
2.2 Spracovanie projektu z oblasti dopravy s využitím kancelárskeho softvéru	5
3. Komunikácia prostredníctvom IKT	**9**
3.1 Počítačové siete	3
3.2 Praktické cvičenia	6
4. Vedenie jednoduchého účtovníctva na PC	**10**
4.1 Spracovanie účtovných dokladov v účtovnom softvéri	10

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných vyučovacích hodín	Počet vyučovacích hodín za ročník
Aplikovaná informatika	**tretí**	**0,5**	**16,5**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Využitie aplikačného softvéru pri tvorbe podnikateľského zámeru	**16,5**
1.1 Práca s textom	1
1.2 Práca s tabuľkou	1
1.3 Práca s prezentáciou	1
1.4 Spracovanie podnikateľského zámeru	13,5

2.5 VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU DOPRAVNÁ GEOGRAFIA

Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Odborný predmet dopravná geografia poskytuje žiakom potrebné vedomosti o rozsahu znalostí hospodárskeho rozloženia a rozsahu dopravnej siete, a tiež prehľad o cestnej, železničnej, vodnej, leteckej a potrubnej siete SR, štátov Európy, ale i informácie o dopravných sieťach sveta.
Učivo vyučovacieho premetu poskytuje žiakom vedomosti z hospodárskej a dopravnej geografie, ako aj ochrany životného prostredia. Umožňuje pristupovať k danej problematike ako ku priestorovému systému vzájomne sa ovplyvňujúcich prvkov, nachádzať spoločné črty, ktoré spájajú jednotlivé štáty pri špecifickosti každej krajiny. Žiaci majú poznať dopravnú sieť SR a jej miesto v rámci celej Európy.

Osvoja si podrobný prehľad o dopravnej sieti SR, dôležitých dopravných uzloch medzinárodných železničných a cestných ťahov na našom území, ale i ostatných krajín Európy a sveta. Získajú prehľad v oblasti hospodárskej geografie štátov Európy, celkového charakteru národného hospodárstva. Spoznajú dopravnú sieť štátov Európy a stručný dopravný zemepis svetadielov. Naučia sa používať mapu a osvoja si prácu s geografickou literatúrou.
Výučba je orientovaná do 1. ročníka štúdia. Skladá sa z týchto profilových tematických častí: Slovenská republika, železničná doprava v SR, cestná doprava v SR, ostatné druhy dopravy a perspektívy dopravnej siete v SR, hospodárska a dopravná geografia štátov Európy, stručný dopravný zemepis svetadielov.
Odborný predmet je medzipredmetovo previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi dopravná a prepravná prevádzka, aplikovaná informatika a odborný výcvik.
Učivo obohatí žiaka vedomostne a zároveň ho pripraví pre život a prácu v spoločnosti. Získané poznatky dokáže žiak spojiť s potrebami spoločnosti. Metódy, formy a prostriedky vyučovania ekonomiky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a logické myslenie.
Pri vyučovaní sa bude využívať frontálna výučba, skupinová práca žiakov a individuálna práca žiakov. Pre lepšie prepojenie teórie s praxou sa budú žiaci zúčastňovať odborných exkurzií, workshopov, prednášok a pod.
Výučba sa uskutoční v bežnej triede a v odbornej učebni.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Na základe školského zákona § 9 ods.5 Učebné osnovy vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah jednotlivých vyučovacích predmetov.

Ciele vyučovacieho predmetu:

- popísať základné členenie dopravy,
- vymedziť dopravnú sieť SR,
- rozoznať miesto dopravnej siete SR v rámci celej Európy,
- porovnať dopravnú sieť SR a krajín Európy,
- porovnať dopravné siete sveta,
- rozlišovať dôležité dopravné uzly medzinárodných železničných a cestných ťahov na našom území a v krajinách Európy,
- zhodnotiť aktuálny stav všetkých druhov dopravy v SR,
- charakterizovať modernizáciu železničných tratí ŽSR,
- pomenovať pohraničné priechodové stanice ŽSR,
- charakterizovať modernizáciu diaľnic a rýchlostných komunikácií v SR,
- aplikovať ekologické problémy miest na dopravu,
- porovnať hospodárstvo SR a krajín Európy,
- analyzovať spoločné črty, ktoré spájajú jednotlivé štáty pri špecifickosti každej krajiny,
- používať mapy,
- používať geografickú literatúru,
- aplikovať získané vedomosti v praxi.

Kľúčové kompetencie

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov
- overovať a interpretovať získané údaje

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje
- samostatne pracovať a riadiť práce v menšom kolektíve
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým

Obsah vzdelávania – rozpis učiva

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných vyučovacích	Počet vyučovacích hodín za ročník

		hodín	
Dopravná geografia	**prvý**	**2**	**66**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Slovenská republika	**7**
1.1 Základné údaje, obyvateľstvo	2
1.2 Prírodné pomery	1
1.3 Celkový charakter NH	1
1.4 Demografická politika	1
1.5 Celková charakteristika dopravy v SR	2
2. Železničná doprava v SR	**10**
2.1 Všeobecná charakteristika železničnej siete	2
2.2 Hlavné železničné trate	2
2.3 Stav železničných tratí - modernizácia	2
2.4 Zriaďovacie stanice a železničné uzly	1
2.5 Významné železničné trate	1
2.6 Pohraničné priechodové stanice	1
2.7 Medzinárodné rýchlikové spoje	1
3. Cestná doprava v SR	**10**
3.1 Základné údaje o cestnej sieti	2
3.2 Diaľnice a rýchlostné komunikácie	2
3.3 Sieť hlavných ciest v SR	1
3.4 Sieť medzinárodných ciest na území SR	1
3.5 Autobusová doprava	1
3.6 Medzinárodná automobilová doprava osôb	1
3.7 Doprava pre vlastnú potrebu	1
3.8 Cestné hraničné priechody	1
4. Ostatné druhy dopravy a perspektívy dopravnej siete v SR	**8**
4.1 Mestská hromadná doprava	2
4.2 Ekologické problémy miest	1
4.3 Vodná doprava	2
4.4 Letecká doprava	2
4.5 Potrubná doprava	1
5. Hospodárska a dopravná geografia štátov Európy	**21**
5.1 Štáty Severnej Európy	4
5.2 Štáty Strednej Európy	4
5.3 Štáty Južnej Európy	4
5.4 Štáty Západnej Európy	5
5.5 Štáty Východnej Európy	4

6. Stručný dopravný zemepis svetadielov	**10**
6.1 Ázia	2
6.2 Severná Amerika	2
6.3 Stredná a Južná Amerika	2
6.4 Afrika	1
6.5 Austrália	1
6.6 Nový Zéland	1
6.7 Oceánia	1

2.6 VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU DOPRAVNÁ A PREPRAVNÁ PREVÁDZKA

Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Odborný predmet dopravná a prepravná prevádzka vytvára žiakom na primeranej odbornej úrovni základ dopravného a prepravného myslenia. Učivo vyučovacieho predmetu poskytuje žiakom základné poznatky z dopravy a prepravy všeobecne ako aj vedomosti a zručnosti z oblasti technickej základne jednotlivých dopráv. Zohľadňuje požiadavky jednotlivých dopráv, poskytuje žiakom znalosti významu dopravy, organizácie a riadenia železničnej, cestnej, vodnej a leteckej dopravy. Učivo poskytuje úvod do prevádzok jednotlivých dopráv z hľadiska dopravno-technického. Zamerané je i na získanie informácií o základných podmienkach osobnej i nákladnej prepravy v jednotlivých dopravách, o využití progresívnych prepravných systémoch a mechanizačných zariadení v prepravnom procese. Neoddeliteľnou súčasťou je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a hygieny práce. Výchova k bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci vychádza z platných právnych predpisov – zákonov, vykonávacích predpisov, vládnych nariadení, vyhlášok a noriem.
Jeho výučba je orientovaná do 1. a 2. ročníka štúdia. Skladá sa z týchto profilových tematických častí: doprava, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, organizácia a riadenie jednotlivých druhov dopráv, úvod do železničnej prevádzky, úvod do prevádzky cestnej dopravy a MHD, úvod do prevádzky vodnej dopravy, úvod do prevádzky leteckej dopravy, úvod do prevádzky ostatných dopráv, základy železničnej prepravy, základy cestnej prepravy, základy vodnej prepravy, základy leteckej prepravy, progresívne dopravné systémy, mechanizačné zariadenia.
Odborný predmet je medzipredmetovo previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi dopravná geografia, osobná preprava v železničnej doprave, nákladná preprava v železničnej doprave, železničná prevádzka, aplikovaná informatika a odborný výcvik.
Učivo obohatí žiaka vedomostne a zároveň ho pripraví pre život a výkon povolania. Metódy, formy a prostriedky vyučovania prepravnej prevádzky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a logické myslenie.
Pri vyučovaní sa bude využívať frontálna výučba, skupinová práca žiakov a individuálna práca žiakov. Pre lepšie prepojenie teórie s praxou sa budú žiaci zúčastňovať odborných exkurzií, workshopov, odborných prednášok a pod.
Výučba sa uskutoční v bežnej triede a v odbornej učebni.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Na základe školského zákona § 9 ods.5 Učebné osnovy vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah jednotlivých vyučovacích predmetov.
Ciele vyučovacieho predmetu:

- definovať základné pojmy z oblasti dopravy a prepravy,
- uviesť výhody a nevýhody jednotlivých dopráv,
- klasifikovať dopravné prostriedky jednotlivých druhov dopráv,
- popísať dopravné cesty v jednotlivých dopravách,
- vysvetliť význam oznamovacích a zabezpečovacích zariadení,
- vysvetliť výhody progresívnych prepravných systémov,
- určiť vhodný výber mechanizačných zariadení v technologickom procese,
- rozlíšiť podmienky prepravy cestujúcich a batožín,

- určiť základné podmienky prepravy tovarov,
- rozlíšiť použitie taríf v prepravnom procese,
- analyzovať podmienky balenia tovarov v jednotlivých prepravách,
- používať odbornú literatúru,
- aplikovať získané vedomosti v praxi.

Kľúčové kompetencie

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností
- definovať svoje ciele a prognózy
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov
- kriticky hodnotiť získané informácie
- overovať a interpretovať získané údaje

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností
- samostatne pracovať a riadiť práce v menšom kolektíve
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým

Obsah vzdelávania – rozpis učiva

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných vyučovacích hodín	Počet vyučovacích hodín za ročník
Dopravná a prepravná prevádzka	**prvý**	**3**	**99**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Doprava	**4**
1.1 Význam a rozdelenie dopravy	1
1.2 História jednotlivých druhov dopráv	3
2. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	**5**
2.1 Všeobecné normy platné pre BOZP v doprave	1
2.2 BOZP platné pre jednotlivé druhy dopráv	4
3. Organizácia a riadenie jednotlivých druhov dopráv	**6**
3.1 Organizácia a riadenie železničnej dopravy	1
3.2 Organizácia a riadenie cestnej dopravy	1
3.3 Organizácia a riadenie vodnej dopravy	1
3.4 Organizácia a riadenie leteckej dopravy	1
3.5 Organizácia a riadenie ostatných druhov dopráv	1

3.6 Integrovaný dopravný systém	1
4. Úvod do železničnej prevádzky	**25**
4.1 Traťové hospodárstvo a dopravná cesta	6
4.2 Rušňové hospodárstvo	2
4.3 Oznamovacia a zabezpečovacia technika	3
4.4 Železničné dopravne	5
4.5 Koľaje staničné a traťové	2
4.6 Nákladný obvod, komerčný obvod, VPK	3
4.7 Zariadenia pre kultúru cestovania, KVC	2
4.8 Lanové dráhy	2
5. Úvod do prevádzky cestnej dopravy a MHD	**14**
5.1 Dopravné cesty	4
5.2 Údržba vozidiel a cestných komunikácií	3
5.3 Cestné teleso, cestné objekty	3
5.4 Dopravné prostriedky, električky, autobusy, trolejbusy	3
5.5 Rrýchlobežné a ostatné dopravné prostriedky	1
6. Úvod do prevádzky vodnej dopravy	**20**
6.1 Rozdelenie, význam a charakteristika vodnej dopravy	5
6.2 Rozdelenie plavidiel	3
6.3 Prístavy	4
6.4 Vodné cesty	4
6.5 Vodné stavby	4
7. Úvod do prevádzky leteckej dopravy	**20**
7.1 Význam a charakteristika leteckej dopravy	3
7.2 Lietadlá, charakteristika, rozdelenie	3
7.3 Letiská	4
7.4 Organizácia letovej prevádzky	7
7.5 Letová telekomunikačná služba	3
8. Úvod do prevádzky ostatných dopráv	**5**
8.1 Lanové dráhy	3
8.2 Nekonvenčné dopravné prostriedky	2

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných vyučovacích hodín	Počet vyučovacích hodín za ročník
Dopravná a prepravná prevádzka	**druhý**	**2**	**66**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích hodín

1. Základy železničnej prepravy	**11**
1.1 Preprava cestujúcich a batožín	6
1.2 Prepravno – obstarávateľská činnosť	3
1.3 Informačné zariadenia	2
2. Základy cestnej prepravy	**14**
2.1 Preprava cestujúcich a batožín	4
2.2 Preprava nákladov	3
2.3 Preprava nebezpečných nákladov a nadrozmerných zásielok	3
2.4 Preprava cestujúcich a batožín v MHD	4
3. Základy vodnej prepravy	**14**
3.1 Preprava cestujúcich a batožín v riečnej a námornej preprave	6
3.2 Preprava nákladov	2
3.3 Prístavy	1
3.4 Spôsoby ukladania a upevňovania tovaru na lodiach	1
3.5 Trajekty, kompy	2
3.6 Informačné zariadenia v riečnej preprave	2
4. Základy leteckej prepravy	**12**
4.1 Charakteristika leteckej dopravy, letiská	3
4.2 Výhody a nevýhody leteckej dopravy	1
4.3 Organizácia civilného letectva SR	8
5. Progresívne dopravné systémy	**8**
5.1 Palety, kontajnery	5
5.2 Kontajnerový terminál	3
6. Mechanizačné zariadenia	**7**
6.1 Mechanizačné zariadenia	7

2.7 VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU OSOBNÁ PREPRAVA V ŽELEZNIČNEJ DOPRAVE

Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Charakteristika predmetu	
Odborný predmet osobná preprava v železničnej doprave vytvára žiakom na primeranej odbornej úrovni základ prepravného myslenia v oblasti prepravy osôb.. Učivo vyučovacieho predmetu poskytuje žiakom základné poznatky z vnútroštátnej a medzinárodnej osobnej prepravy všeobecne. Učivo zohľadňuje požiadavky prepravy, poskytuje žiakom znalosti o preprave cestujúcich a batožín. Jeho výučba je orientovaná do 3. a 4. ročníka štúdia. Skladá sa z týchto profilových tematických častí: vnútroštátna preprava cestujúcich, výpočet cestovného, služby cestujúcim, produkty a zľavy vo vnútroštátnej preprave, doplatky cestovného, medzinárodná preprava cestujúcich a batožín, preprava vojenských osôb a batožín, pokladničná činnosť. Odborný predmet je medzipredmetovo previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi: železničná	

prevádzka, aplikovaná informatika, dopravná a prepravná prevádzka a odborný výcvik.
Učivo obohatí žiaka vedomostne a zároveň ho pripraví pre život a výkon povolania. Metódy, formy a prostriedky vyučovania prepravnej prevádzky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a logické myslenie.
Pri vyučovaní sa bude využívať frontálna výučba, skupinová práca žiakov a individuálna práca žiakov. Pre lepšie prepojenie teórie s praxou sa budú žiaci zúčastňovať odborných exkurzií, workshopov, odborných prednášok a pod.
Výučba sa uskutoční v bežnej triede a v odbornej učebni.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Na základe školského zákona § 9 ods.5 Učebné osnovy vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah jednotlivých vyučovacích predmetov.
Odborné vzdelávanie umožňuje žiakom získať odborné vedomosti a manuálne zručnosti v oblasti železničnej dopravy.
Žiaci získavajú, upevňujú a prehlbujú si vedomosti, zručnosti a návyky predpísané na zvládnutie budúceho povolania. Pri práci dodržujú zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygienu práce a protipožiarnu ochranu.

Ciele vyučovacieho predmetu:

- popísať význam prepravy,
- pracovať samostatne pri riešení praktických úloh,
- poznať základné právne normy pre činnosti v osobnej preprave,
- vysvetliť spôsoby prepravy cestujúcich, batožín vo vnútroštátnej a v medzinárodnej preprave,
- ovládať medzinárodné dohody o podmienkach prepravy osôb a batožín,
- pracovať s cestovným poriadkom,
- vyhľadávať prepravné spojenia bez prestupu a s prestupom,
- vybrať vhodný produkt pri preprave cestujúcich,
- vypisovať cestovné lístky a kontrolovať cestovné doklady,
- vykonávať výpočty spojené so stanovením cestovného a doplatkov,
- vykonávať odovzdávanie a uzávierky pokladníc,
- vykonávať práce súvisiace s účtovníctvom vedľajších pokladníc s väzbou na hlavnú pokladňu,
- spracovať prevádzkové doklady pokladničnej činnosti,
- používať odbornú terminológiu,
- pracovať s prostriedkami IKT,
- aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti v praxi.

Kľúčové kompetencie

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov
- kriticky hodnotiť získané informácie
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejaviť empatiu a sebareflexiu
- stanoviť priority cieľov
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi

Obsah vzdelávania – rozpis učiva

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných	Počet vyučovacích

		vyučovacích hodín	hodín za ročník
Osobná preprava v železničnej doprave	**tretí**	**2**	**66**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Vnútroštátna preprava cestujúcich	**31**
1.1 Prepravný poriadok	2
1.2 Látky a predmety vylúčené z prepravy	1
1.3 Starostlivosť o cestujúcich, práva a povinnosti cestujúcich	4
1.4 Povinnosti vlakvedúceho pri výkone služby	3
1.5 Druhy cestovných dokladov a ich platnosť	4
1.6 Vypravenie cestujúcich, prirážky a úhrady	3
1.7 Strata prípoja	2
1.8 Reklamácie z prepravy cestujúcich	2
1.9 Spisovanie hlásení	5
1.10 Praktické cvičenia	5
2. Výpočet cestovného	**20**
2.1 Všeobecné zásady výpočtu cestovného	3
2.2 Praktické cvičenia	17
3. Služby cestujúcim	**15**
3.1 Preprava v lôžkových a ležadlových vozňoch	3
3.2 Preprava v reštauračných vozňoch	2
3.3 Kuriérne zásielky	2
3.4 Preprava psov	2
3.5 Preprava batožín	4
3.6 Úschovne	2

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných vyučovacích hodín	Počet vyučovacích hodín za ročník
Osobná preprava v železničnej doprave	**štvrtý**	**3**	**90**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Produkty a zľavy vo vnútroštátnej preprave	**22**
1.1 Tarifné podmienky	3
1.2 Produkty a zľavy	11
1.3 Praktické cvičenia	8

2. Doplatky cestovného	**10**
2.1 Zásady výpočtu doplatkov	5
2.2 Praktické cvičenia	5
3. Medzinárodná preprava cestujúcich a batožín	**28**
3.1 Vypravenie cestujúcich a batožín podľa CIV	12
3.2 Vypravenie cestujúcich a batožín podľa SMPS	12
3.3 Vyhotovenie medzinárodných cestovných dokladov	4
4. Preprava vojenských osôb a batožín	**2**
4.1 Preprava vojenských osôb a batožín	2
5. Pokladničná činnosť	**28**
5.1 Organizácia pokladničnej činnosti	2
5.2 Pokladničná spôsobilosť	3
5.3 Hmotná zodpovednosť	3
5.4 Povinnosti pokladníka	3
5.5 Praktické cvičenia	17

2.8 VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU NÁKLADNÁ PREPRAVA V ŽELEZNIČNEJ DOPRAVE

Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Odborný predmet nákladná preprava v železničnej doprave vytvára žiakom na primeranej odbornej úrovni základ prepravného myslenia v oblasti prepravy nákladu. Učivo vyučovacieho predmetu poskytuje žiakom základné poznatky z vnútroštátnej a medzinárodnej nákladnej prepravy všeobecne ako aj vedomosti o zariadeniach nákladnej prepravy

Jeho výučba je orientovaná do 3. a 4. ročníka štúdia. Skladá sa z týchto profilových tematických častí: technické zariadenia nákladnej prepravy, vozňová služba, preprava zásielok, výpočet dovozného pre vozňové zásielky, preprava za osobitných podmienok, zamestnanecké a služobné zásielky, terminály kombinovanej dopravy, kontajnerizácia a paletizácia, hospodárenie s nákladnými vozňami cudzích železníc, vlečková služba, smernice pre nakladanie tovaru, škody, ich zisťovanie a urovnávanie, medzinárodná preprava zásielok, colné konanie, pokladničná činnosť v železničných staniciach.

Odborný predmet je medzipredmetovo previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi: železničná prevádzka, aplikovaná informatika, dopravná a prepravná prevádzky a odborný výcvik.

Učivo obohatí žiaka vedomostne a zároveň ho pripraví pre život a výkon povolania. Metódy, formy a prostriedky vyučovania prepravnej prevádzky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a logické myslenie.

Pri vyučovaní sa bude využívať frontálna výučba, skupinová práca žiakov a individuálna práca žiakov. Pre lepšie prepojenie teórie s praxou sa budú žiaci zúčastňovať odborných exkurzií, workshopov, odborných prednášok a pod.

Výučba sa uskutoční v bežnej triede a v odbornej učebni.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Na základe školského zákona § 9 ods.5 Učebné osnovy vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah jednotlivých vyučovacích predmetov.

Odborné vzdelávanie umožňuje žiakom získať odborné vedomosti a manuálne zručnosti v oblasti železničnej dopravy.

Žiaci získavajú, upevňujú a prehlbujú si vedomosti, zručnosti a návyky predpísané na zvládnutie

budúceho povolania. Pri práci dodržujú zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygienu práce a protipožiarnu ochranu.

Ciele vyučovacieho predmetu:

- popísať význam prepravy,
- pracovať samostatne pri riešení praktických úloh,
- poznať základné právne normy pre činnosti v nákladnej preprave,
- vysvetliť spôsoby prepravy vozňových zásielok vo vnútroštátnej a v medzinárodnej preprave,
- rozlíšiť medzinárodné dohody o podmienkach prepravy vozňových zásielok,
- viesť evidenciu o hospodárení so železničnými vozňami vlastnej správy a cudzích železničných správ,
- spracovať sprievodné doklady,
- vypočítať prepravné,
- definovať postup pri použití prepravnej pomôcky,
- vypracovať reklamáciu z prepravy,
- vyhotoviť colnú dokumentáciu,
- vysvetliť prácu s vlečkovou agendou,
- poznať problematiku pokladničnej činnosti v nákladnej preprave,
- zhodnotiť postavenie dopravy v logistickom reťazci,
- používať odbornú terminológiu,
- pracovať s prostriedkami IKT,
- aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti v praxi.

Kľúčové kompetencie

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov
- kriticky hodnotiť získané informácie
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- pozitívne motivovať seba a druhých
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností
- samostatne pracovať a riadiť práce v menšom kolektíve

Obsah vzdelávania – rozpis učiva

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných vyučovacích hodín	Počet vyučovacích hodín za ročník
Nákladná preprava v železničnej doprave	**tretí**	**2**	**66**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Technické zariadenia nákladnej prepravy	**4**
1.1 Železničné stanice, ich rozdelenie a použitie	1
1.2 Nákladný obvod a jeho zariadenia	2

1.3 Kontajnerové prekladisko	1
2. Vozňová služba	**17**
2.1 Medzinárodné označovanie nákladných vozňov	2
2.2 Nápisy a značky nákladných vozňov	2
2.3 Oddeliteľné vozňové súčiastky	1
2.4 Prepravné pomôcky a vozňový výstroj	2
2.5 Objednávka prepravy	1
2.6 Výber vozňa na nakládku	2
2.7 Polepovanie vozňov	1
2.8 Čistenie, vymývanie a dezinfekcia vozňov	1
2.9 Praktické cvičenia	5
3. Preprava zásielok	**24**
3.1 Predpisy a tarify	1
3.2 Tovar vylúčený z prepravy, zákaz nakládky	1
3.3 Upovedomenie prepravcu o čase prichystania vozňov na nakládku a vykládku	1
3.4 Nakládka a vykládka vozňov	1
3.5 Balenie, stav a označovanie vozňov	1
3.6 Nákladný list	1
3.7 Zisťovanie a presúšanie hmotnosti	1
3.8 Podaj a prijatie zásielok na prepravu, uzatvorenie prepravnej zmluvy	1
3.9 Uzávery vozňov	1
3.10 Dodacie lehoty	2
3.11 Prepravné prekážky, prekážky pri dodaní	2
3.12 Zmena prepravnej zmluvy	1
3.13 Preťaž, ložné závady	2
3.14 Likvidácia zásielok	1
3.15 Praktické cvičenia	7
4. Výpočet dovozného pre vozňové zásielky	**9**
4.1 Predpisy a tarifa pre výpočet dovozného	1
4.2 Zásady pre výpočet dovozného	3
4.3 Praktické cvičenia	5
5. Preprava za osobitných podmienok	**12**
5.1 Nebezpečný tovar	2
5.2 Ľahkoskaziteľný tovar	1
5.3 Živé zvieratá	2
5.4 Sprievodcovia zásielok	1
5.5 Mimoriadne zásielky	2
5.6 Koľajové vozidlá na vlastných kolesách	1
5.7 Vojenské zásielky	1
5.8 Intermodálne zásielky	2

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet	Počet

		týždenných vyučovacích hodín	vyučovacích hodín za ročník
Nákladná preprava v železničnej doprave	**štvrtý**	**3**	**90**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Zamestnanecké a služobné zásielky	**3**
1.1 Zamestnanecké a služobné zásielky	3
2. Terminály kombinovanej dopravy, kontajnerizácia a paletizácia	**7**
2.1 Terminály kombinovanej dopravy	1
2.2 Kontajnerizácia	3
2.3 Paletizácia	3
3. Hospodárenie s nákladnými vozňami cudzích železníc	**6**
3.1 Predpisy o hospodárení s cudzími vozňami	1
3.2 Používanie a sledovanie vozňov cudzích železníc	2
3.3 Vozne cudzích železníc	1
3.4 Používanie a sledovanie prepravných pomôcok cudzích železníc	2
4. Vlečková služba	**8**
4.1 Vlečková zmluva	1
4.2 Organizácia práce na vlečke	1
4.3 Vzájomná odovzdávka vozňov	1
4.4 Príjem a výdaj zásielok na vlečku	1
4.5 Praktické cvičenia	4
5. Smernice pre nakladanie tovaru	**9**
5.1 Predpis o nakladaní tovaru do vozňov	1
5.2 Prostriedky na zabezpečenie nákladu	2
5.3 Spôsoby nakladania a zabezpečenia nákladu	3
5.4 Príklady nakladania	3
6. Škody, ich zisťovanie a urovnávanie	**12**
6.1 Škody, ich príčiny a zábrana škodám	1
6.2 Strata, prebytok, poškodenie	1
6.3 Zodpovednosť za stratu a poškodenie, vylúčenie zodpovednosti, náhrady	2
6.4 Zápisnice	3
6.5 Praktické cvičenia	5

7. Medzinárodná preprava zásielok	**20**
7.1 Vypravenie zásielok podľa Dohovoru COTIF	5
7.2 Vypravenie zásielok podľa Dohody SMGS	1
7.3 Vypravenie zásielok podľa Dohody 1520	5
7.4 Praktické cvičenia	9
8. Colné konanie	**5**
8.1 Colné konanie	2
8.2 Praktické cvičenia	3
9. Pokladničná činnosť v železničných staniciach	**20**
9.1 Predpisy, organizácia pokladničných prác vo vnútroštátnej preprave	4
9.2 Organizácia pokladničných prác v medzinárodnej preprave	8
9.3 Praktické cvičenia	8

2.9 VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU ŽELEZNIČNÁ PREVÁDZKA

Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Odborný predmet železničná prevádzka poskytuje žiakom na primeranej úrovni potrebné vedomosti o postavení a úlohe železničnej dopravy v národnom hospodárstve, o spôsoboch organizovania, riadenia a vykonávania prevádzky na železnici. Vytvára žiakom základ dopravného myslenia a rozvíja intelektuálne schopnosti žiakov. Učivo vyučovacieho predmetu poskytuje žiakom základné poznatky z pravidiel železničnej prevádzky z hľadiska dopravno-technického.
Výučba je orientovaná do 3. ročníka štúdia. Skladá sa z týchto profilových tematických častí: železničná doprava, jej význam a rozdelenie, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, požiarna ochrana, organizačná štruktúra železničných spoločností, pravidlá železničnej prevádzky.
Odborný predmet je medzipredmetovo previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi: dopravná a prepravná prevádzka a odborný výcvik. Učivo obohatí žiaka vedomostne a zároveň ho pripraví pre výkon povolania.
Učivo vyučovacieho predmetu poskytne žiakom dôležité vedomosti z dopravnej prevádzky na železnici. Vštepí im zručnosti pri jej organizovaní a vykonávaní na jednotlivých úrovniach. Učivo venuje pozornosť aj bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a ochrane proti požiarom.
Metódy, formy a prostriedky vyučovania základov železničnej prevádzky majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a logické myslenie.
Pri vyučovaní sa bude využívať frontálna výučba, skupinová práca žiakov a individuálna práca žiakov. Pre lepšie prepojenie teórie s praxou sa budú žiaci zúčastňovať odborných exkurzií, odborných prednášok a pod.
Výučba sa uskutoční v bežnej triede a v odbornej učebni.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Na základe školského zákona § 9 ods.5 Učebné osnovy vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah jednotlivých vyučovacích predmetov.
Ciele vyučovacieho predmetu:

- popísať význam dopravy,
- poznať právne normy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- poznať právne normy v oblasti požiarnej ochrany,
- popísať organizačnú štruktúru železničných spoločností,
- vysvetliť problematiku železničnej prevádzky,
- poznať systém návestenia na železnici,

- používať odbornú terminológiu,
- aplikovať získané vedomosti a zručnosti v praxi.

Kľúčové kompetencie

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia
- porovnávať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje
- kriticky hodnotiť získané informácie
- overovať a interpretovať získané údaje

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- pozitívne motivovať seba a druhých
- stanoviť priority cieľov
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi
- samostatne pracovať a riadiť práce v menšom kolektíve

Obsah vzdelávania – rozpis učiva

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných vyučovacích hodín	Počet vyučovacích hodín za ročník
Železničná prevádzka	**tretí**	**1**	**33**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Železničná doprava, jej význam a rozdelenie	**3**
1.1 Podstata, význam a rozdelenie dopravy	1
1.2 Modernizácia železničnej dopravy	2
2. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci	**8**
2.1 Právna úprava BOZP v SR	2
2.2 Bezpečnostné farby, bezpečnostné značky	1
2.3 Predpis Bz1	5
3. Požiarna ochrana	**2**
3.1 Právna úprava PO v SR	1
3.2 Podmienky prevádzkovania pracovísk	1
4. Organizačná štruktúra železničných spoločností	**3**
4.1 Organizačná štruktúra železničných spoločností	3
5. Pravidlá železničnej prevádzky	**17**

5.1 Návesti a návestidlá	14
5.2 Grafikon vlakovej dopravy	1
5.3 Posun	2

2.10 VZOROVÉ UČEBNÉ OSNOVY PREDMETU ODBORNÝ VÝCVIK

Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský

Charakteristika predmetu

Odborný výcvik patrí k ťažiskovým odborným vyučovacím predmetom. Spolu s ostatnými odbornými predmetmi vytvára základ odborného vzdelania v doprave a rozvíja intelektuálne schopnosti žiakov.
Odborný predmet odborný výcvik v 1. a 2. ročníku umožňuje žiakom overiť si získané vedomosti, schopnosti a poznatky praktickou činnosťou pri organizovaní a vykonávaní pracovných činností v jednotlivých dopravách s využitím hospodárskej korešpondencie a IKT. V 3. a 4. ročníku žiaci získajú praktické zručnosti v oblasti vnútroštátnej a medzinárodnej železničnej prepravy pri dodržiavaní technologických postupov v súlade s platnými prepravnými predpismi a normami pre kvalitný a samostatný výkon práce. Učivo venuje pozornosť aj bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a hygiene práce. Stimulovať poznávacie schopnosti žiaka predpokladá uplatňovať vo vyučovaní odborného predmetu odborný výcvik proporcionálne zastúpenie a prepojenie praktického a teoretického poznávania.
Jeho výučba je orientovaná do 1., 2., 3. a 4. ročníka štúdia. Skladá sa z týchto profilových tematických častí: 1. a 2. ročník - bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, hygiena práce, doprava, technika administratívy, dopravná geografia, práca s informáciami, BOZP, prepravný systém s využitím HK a IKT, mechanizačné prostriedky, hospodárenie s osobnými financiami, vedenie jednoduchého účtovníctva na PC. 3. a 4. ročník je orientovaný na osobnú prepravu a nákladnú prepravu v železničnej doprave. Osobná preprava v železničnej doprave: bezpečnosť na pracovisku, preprava osôb, služby cestujúcim, preprava psov a živých zvierat, uplatnenie práv z prepravnej zmluvy, práca osobného pokladníka na IKVC, predaj cez Internet, bezpečnosť na pracovisku, produkt a a zľavy, malý pohraničný styk, medzinárodná preprava osôb a batožín, pokladničná činnosť. Nákladná preprava v železničnej doprave: bezpečnosť na pracovisku, preprava vozňových zásielok vo vnútroštátnej preprave, bezpečnosť na pracovisku, intermodálna preprava, automotive, vlečkové služby, medzinárodná preprava zásielok, colné konanie, pokladničná činnosť.
Odborný predmet je medzipredmetovo previazaný s odbornými vyučovacími predmetmi: ekonomika, účtovníctvo, administratíva a korešpondencia, aplikovaná informatika, dopravná geografia, dopravná a prepravná prevádzka, osobná preprava v železničnej doprave, nákladná preprava v železničnej doprave a železničná prevádzka.
Metódy, formy a prostriedky vyučovania odborného výcviku majú stimulovať rozvoj poznávacích schopností a zručností žiakov, podporovať ich cieľavedomosť, samostatnosť a logické myslenie. Budú sa uprednostňovať také stratégie vyučovania, pri ktorých žiak ako aktívny subjekt v procese výučby má možnosť spolurozhodovať a spolupracovať.
Pri vyučovaní sa bude využívať frontálna výučba, skupinová práca žiakov a individuálna práca žiakov. Pre lepšie prepojenie s praxou sa budú žiaci zúčastňovať odborných exkurzií, odborných prednášok a pod.
Výučba sa uskutoční v odbornej učebni pre železničnú prepravu, na pracovisku organizácie.

Výchovno-vzdelávacie ciele predmetu

Na základe školského zákona § 9 ods.5 Učebné osnovy vymedzujú výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah jednotlivých vyučovacích predmetov.
Odborné vzdelávanie umožňuje žiakom získať odborné vedomosti a manuálne zručnosti v oblasti železničnej dopravy.
Žiaci získavajú, upevňujú a prehlbujú si vedomosti, zručnosti a návyky predpísané na zvládnutie budúceho povolania. Pri práci dodržujú zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygienu práce a protipožiarnu ochranu.
Ciele vyučovacieho predmetu:

- poznať základné pojmy z dopravy a prepravy,

- pracovať samostatne pri riešení praktických úloh,
- aplikovať získané vedomosti pri tvorbe samostatnej práce,
- vybrať spôsob protipožiarnej ochrany,
- použiť bezpečnostné označenia,
- dodržiavať BOZP,
- orientovať sa v označení dopravných prostriedkov v železničnej doprave,
- pracovať so slepou mapou dopravných ciest,
- poznať parametre dopravných prostriedkov,
- poznať mechanizačné prostriedky,
- poznať prepravné predpisy pri preprave osôb, batožín a nákladov vo vnútroštátnej a medzinárodnej preprave,
- pracovať s cestovným poriadkom,
- vypočítať cestovné, dovozné za batožinu,
- vybrať vhodný produkt pri preprave cestujúcich,
- vyhľadávať prepravné spojenia bez prestupu a s prestupom,
- vyhľadať údaje do nákladného listu zo smerovacích predpisov,
- vypočítať prepravné pri preprave vozňových zásielok vo vnútroštátnej a medzinárodnej preprave,
- vypočítať dodaciu lehotu,
- spracovať prevádzkové doklady,
- pripraviť, riadiť, vykonávať, evidovať, kontrolovať pracovné operácie v železničnej preprave,
- ovládať technologické postupy v oblasti železničnej prepravy,
- riešiť mimoriadnosti v preprave,
- vyhotoviť colnú dokumentáciu,
- pracovať s vlečkovou agendou,
- zhodnotiť postavenie dopravy v logistickom reťazci,
- nájsť, vyhodnotiť a používať finančné informácie,
- používať odbornú terminológiu,
- pracovať s prostriedkami IKT,
- formálne správne vypracovávať písomnosti s osobitným zreteľom na kultúru jazykového prejavu,
- používať a dodržiavať platné normy pri písaní a formálnej úprave textu,
- riešiť komplexné úlohy,
- obhajovať riešenie komplexnej úlohy,
- aplikovať nadobudnuté vedomosti a zručnosti v praxi.

Kľúčové kompetencie

Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby
- definovať svoje ciele a prognózy
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie

Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v štátnom, materinskom a cudzom jazyku

- správne sa vyjadrovať v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov
- kriticky hodnotiť získané informácie
- overovať a interpretovať získané údaje
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami

Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

- prejaviť empatiu a sebareflexiu
- stanoviť priority cieľov
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje
- konštruktívne diskutovať, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých

- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým

Obsah vzdelávania – rozpis učiva			
Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných vyučovacích hodín	Počet vyučovacích hodín za ročník
Odborný výcvik	**prvý**	**15**	**495**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, hygiena práce	**21**
1.1 Organizačný poriadok odborného výcviku, pracoviska	3
1.2 Hygiena práce, rizikové činnosti, zdroje a príčiny úrazov, prvá pomoc	3
1.3 Základné ustanovenia predpisov a noriem o BOZP, povinnosti zamestnávateľa, vedúcich pracovníkov a zamestnancov	12
1.4 Označovanie nebezpečných miest a priestorov	3
2. Doprava	**210**
2.1 Význam a rozdelenie dopravy	24
2.2 Organizácia a riadenie jednotlivých dopravných systémov	36
2.3 Úvod do prevádzky železničnej dopravy	48
2.4 Úvod do prevádzky cestnej dopravy a MHD	30
2.5 Úvod do prevádzky vodnej dopravy	18
2.6 Úvod do prevádzky leteckej dopravy	18
2.7 Úvod do prevádzky ostatných dopráv	12
2.8 Progresívne prepravné systémy	24
3. Technika administratívy	**156**
3.1 Pokyny pre písanie, ošetrovanie s údržba písacích strojov /PC/	6
3.2 Nácvik kombinácie stredného radu so susednými radami, veľké písmená	96
3.3 Nácvik písmen na číselnom rade	36
3.4 Nácvik číslic, značiek a číselných údajov	18
4. Dopravná geografia	**48**
4.1 Dopravná sieť Slovenskej republiky	24
4.2 Dopravná geografia Európy	12
4.3 Dopravná geografia ostatných svetadielov	6
4.4 Medzinárodné dopravné cesty a ich prevádzkovatelia	6

5. Práca s informáciami	**60**
5.1 Spracovanie textových informácií	24
5.2 Spracovanie číselných informácií	36

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných vyučovacích hodín	Počet vyučovacích hodín za ročník
Odborný výcvik	**druhý**	**17,5**	**577,5**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích hodín
1. BOZP	**56**
1.1 BOZP v železničnej doprave	14
1.2 BOZP v cestnej doprave	14
1.3 BOZP vo vodnej doprave	14
1.4 BOZP v leteckej doprave	14
2. Prepravný systém s využitím HK a IKT	**364**
2.1 Železničná preprava	126
2.2 Cestná preprava	126
2.3 Vodná preprava	56
2.4 Letecká preprava	56
4. Mechanizačné prostriedky	**63**
4.1 Prostriedky malej mechanizácie	21
4.2 Prostriedky strednej mechanizácie	21
4.3 Prostriedky ťažkej mechanizácie	21
5. Hospodárenie s osobnými financiami	**35,5**
5.1 Hospodárenie s osobnými financiami	35,5
6. Vedenie jednoduchého účtovníctva na PC	**59**
6.1 Spracovanie účtovných dokladov v účtovníckom softvéri	59

Osobná preprava v železničnej doprave

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných vyučovacích hodín	Počet vyučovacích hodín za ročník
Odborný výcvik	**tretí**	**17,5**	**577,5**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích

	hodín
1. Bezpečnosť na pracovisku	**28**
1.1 Bezpečnosť na pracovisku	28
2. Preprava osôb	**168**
2.1 Prepravné podmienky	28
2.2 Cestovné doklady a tlačivá	49
2.3 Výpočet cestovného a doplatkov	91
3. Služby cestujúcim	**140**
3.1 Služby na stanici	63
3.2 Služby vo vlaku	49
3.3 Doplnkové služby	28
4. Preprava psov a živých zvierat	**21**
4.1 Preprava psov a živých zvierat	21
5. Uplatnenie práv z prepravnej zmluvy	**91**
5.1 Formy uplatnenia práv	14
5.2 Návratky	35
5.3 Reklamácie	42
6. Práca osobného pokladníka na iKVC	**105**
6.1 Práca osobného pokladníka na iKVC	105
7. Predaj cez Internet	**24,5**
7.1 Predaj cez Internet	24,5

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných vyučovacích hodín	Počet vyučovacích hodín za ročník
Odborný výcvik	**štvrtý**	**17,5**	**525**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Bezpečnosť na pracovisku	**28**
1.1 Bezpečnosť na pracovisku	28
2. Produkty a zľavy	**168**
2.1 Produkty a zľavy	168
3. Malý pohraničný styk	**42**
3.1 Malý pohraničný styk	42

4. Medzinárodná preprava osôb a batožín	**56**
4.1 Medzinárodná preprava osôb a batožín podľa CIV	28
4.2 Medzinárodná preprava osôb a batožín podľa SMPS	28
5. Pokladničná činnosť	**231**
5.1 Pokladničná činnosť vo vnútroštátnej preprave	175
5.2 Pokladničná činnosť v medzinárodnej preprave	56

Nákladná preprava v železničnej doprave

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných vyučovacích hodín	Počet vyučovacích hodín za ročník
Odborný výcvik	**tretí**	**17,5**	**577,5**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích hodín
1. Bezpečnosť na pracovisku	**35**
1.1 Bezpečnosť na pracovisku	35
2. Preprava vozňových zásielok vo vnútroštátnej preprave	**542,5**
2.1 Podaj vozňových zásielok	77
2.2 Vypravenie vozňovej zásielky	210
2.3 Mimoriadnosti v preprave	42
2.4 Ukončenie prepravnej zmluvy	35
2.5 Preprava služobných a zamestnaneckých zásielok	21
2.6 Preprava za osobitných podmienok	112
2.7 Reklamácie náhrad za prepravné škody	45,5

Rozpis učiva predmetu	Ročník	Počet týždenných vyučovacích hodín	Počet vyučovacích hodín za ročník
Odborný výcvik	**štvrtý**	**17,5**	**525**

Názov tematického celku/Témy	Počet vyučovacích hodín

1. Bezpečnosť na pracovisku	**35**
1.1 Bezpečnosť na pracovisku	35
2. Intermodálna preprava	**112**
2.1 Prepravné systémy	42
2.2 Terminály kombinovanej dopravy	21
2.3 Služby v termináloch kombinovanej dopravy	49
3. Automotive	**21**
3.1 Automotive	21
4. Vlečkové služby	**63**
4.1 Vlečkové služby	63
5. Medzinárodná preprava zásielok	**196**
5.1 Medzinárodná preprava zásielok podľa Dohovoru COTIF	98
5.2 Medzinárodná preprava zásielok podľa Dohody 1520	98
6. Colné konanie	**42**
6.1 Colné konanie	42
7. Pokladničná činnosť	**56**
7.1 Pokladničná činnosť	56